सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन
पशुसंवर्धन विभाग
पश्चिम विभागिय रोगनिदान प्रयोगशाळा
रोग अन्वेषण विभाग, औंध, पुणे-४११०६७
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
DEPARTMENT OF ANIMAL HUSBANDRY
WESTERN REGIONAL DISEASE DIAGNOSTIC LABORATORY
DISEASE INVESTIGATION SECTION, AUNDH, PUNE - 411067

TELEPHONE :- 02025692135
FAX :- 02025691474
E-MAIL : dis.pune7@gmail.com
WEBSITE : www.ahd.maharashtra.gov.in

जा. क्र.:- रोअवि / कुरोनिप्र / करोना- परिपत्रक / ६३५-३६ / २०२०, पुणे-६७, दि.११.०२.२०२०.

परिपत्रक

विषयः- ‘नोव्हेल करोना’ विषाणूंचा कुक्कूट पक्षी व उत्पादने यांचेशी संबध नसले बाबत...

महाराष्ट्र राज्य कुक्कूटपालन व्यवसायामध्ये देशात अग्रेसर आहे. सन २०१९ च्या २० व्या पशुगणनेनूसार राज्यामध्ये एकुण कुक्कुट संख्या ७ कोटी ४२ लाख इतकी आहे.

कुक्कट पक्ष्यांमध्ये होणारे विविध रोग व त्याचे नियंत्रण हा व्यवसायामधील यशस्वी होणेसाठीचा सर्वात महत्वाचा मुलमंत्र आहे. चीन या देशामध्ये आलेल्या ‘नोव्हेल करोना विषाणू’ प्रार्दुभावाच्या अनुषगांने गेल्या काही दिवसांपासून समाज माध्यमावर (सोशल मेडीया - फेसबुक व व्हॉट्सअपद्वारे) आपल्या देशात व राज्यात कुक्कूट मांस व इतर कुक्कूट उत्पादने यांच्या आहारातील उपयोगाबाबत विविध अशास्त्रीय अफवा पसरविल्या जात आहेत.

राज्यातील कुक्कुट पालन व्यवसायाशी लाखो शेतकरी यांचे चरितार्थ व हित निगडीत आहेत. मका व सोयाबीन उत्पादक शेतकरी विशेषतः कुक्कूट पालन उद्योगाशी संलग्न आहेत. तसेच कुक्कूट व्यवसाय राज्याच्या विकासाशी जोडलेला आहे.

कुक्कूट पक्षी व कुक्कूट उत्पादने यांचा ‘नोव्हेल करोना विषाणू’ प्रादुर्भावाशी कोणताही संबध नाही. कुक्कूट मांस व कुक्कूट उत्पादने मानविय आहारामध्ये वापरण्यासाठी पुर्णपणे सुरक्षीत असुन नागरीकांनी अश्या अफवांकडे दुर्लक्ष्य करावे व या बाबत कांही शंका असल्यास पशुसंवर्धन विभागाशी संपर्क करावा.

'नोव्हेल करोना विषाणू' हा सांसर्गिक असुन एका व्यक्तीकडून दुस-या व्यक्तीस संक्रमीत होतो. तथापी कुक्कूट पक्षामधील करोना विषाणू (इन्फेक्शीअस ब्राँकायटीस) मानवामध्ये संक्रमीत होत नसल्याबाबत शास्त्रीय संदर्भ आहेत.

कुक्कूट मांस व कुक्कूट उत्पादने यांच्या सेवनामुळे मानवामध्ये 'नोव्हेल करोना विषाणू' संक्रमीत झाल्याचे संदर्भ नाहीत. आपल्याकडे चिकन व मटण उकळून शिजवून सेवन केले जाते व त्या तापमानात कुठलेही विषाणू जिवंत राहु शकत नाहीत.

तरी ग्राहकांनी सोशल मेडीया - फेसबुक व व्हॉट्सअप इत्यादी माध्यमातील विपर्यास केलेल्या माहिती / बातम्यां / अफवांवर विश्वास ठेवू नये. आपल्या कडील कुक्कूट मांस व कुक्कूट उत्पादने यांचा 'नोव्हेल करोना विषाणू' शी संबध नाही व ती आहारात वापरण्यासाठी पुर्णतः सुरक्षीत आहेत.

सहआयुक्त पशुसंवर्धन,
रोग अन्वेषण विभाग,
औंध, पुणे-४११ ०६७.

प्रत - माहिती करीता सादर

मा. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-६७.

प्रत - माहिती व कार्यवाही करीता रवाना-

१. महाराष्ट्र राज्य पशुसंवर्धन विभागातील सर्व संबंधित कार्यालये, अधिकारी आणि कर्मचारी.
२. सर्व संबंधित महाराष्ट्र राज्य कुक्कुट पालक व्यवसायिक.
३. महाराष्ट्र शासना माहिती व प्रसिध्दी विभाग.

सत्यमेव जयते

सचिन्द्र प्रताप सिंह भा.प्र.से.
आयुक्त

पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य
स्पायसर कॉलेजच्या समोर,
औंध-खडकी रोड, औंध, पुणे - ४११०६७.
दुरध्वनी : 020 - 25690484
E-mail : cahpune@gmail.com (Off.)
Web. : ahd.maharashtra.gov.in

जा.क्र. कुक्कुट-२/नॉव्हेल करोना / १८८२-२०४२ / २०२०, प.सं.१३/पुणे-६७, दि./०३/२०२०
19 MAR 2020

विषय : "नॉव्हेल करोना" विषाणू प्रादुर्भाव व कुक्कुट उत्पादनांबाबत ....

प्रिय श्री देसाई,

"नॉव्हेल करोना" विषाणूचा प्रादुर्भाव भारतात व महाराष्ट्रात आढळून आलेला आहे. हा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी विविध उपाययोजना शासन राबवित आहे.

दरम्यानच्या काळात समाजमाध्यमांमध्ये कुक्कुट पक्षांपासून मानवात "नॉव्हेल **करोना**" विषाणूचा प्रसार होत असलेबाबतची अशास्त्रीय माहिती पसरविली जात होती. समाजमाध्यमांमध्ये अशास्त्रीय व खोटी माहिती पसरविल्याबद्दल आवश्यक कायदेशीर कार्यवाही पशुसंवर्धन विभागामार्फत यापूर्वीच करण्यात आलेली आहे. मा.आयुक्त पशुसंवर्धन,भारत सरकार ,नवी दिल्ली यांनी कुक्कट पक्षांपासून "नॉव्हेल **करोना**" विषाणूचा प्रसार होत नसल्याबाबत स्पष्ट केलेले आहे. भारतीय वैद्यकीय संशोधन परिषद (Indian Council of Medical Research), नवी दिल्ली यांनी देखील अंडी व कुक्कुट मांस यामधून "नोव्हेल करोना" विषाणूचा प्रसार होत नसून त्यांचे सेवन पूर्णपणे सुरक्षित असल्याबाबत प्रसिद्धी पत्रक निर्गमित केलेले आहे.

कुक्कुट मांस व अंडी प्रथिनाचे उत्तम व स्वस्त स्त्रोत असून कुक्कुट उत्पादने मानवी आहारात वापरण्यासाठी पूर्णपणे सुरक्षित आहेत. कुक्कुट मांस व अंडी यांच्या सेवनामुळे "नोव्हेल करोना" विषाणूचा प्रसार होत नाही ही बाब आपल्या अधिनस्त सर्व विभाग, कार्यालये तसेच नागरिकांच्या निदर्शनास आणण्यासाठी व्यापक प्रसिद्धी देण्यात यावी ही विनंती.

आपला
(सचिन्द्र प्रताप सिंह)

प्रति ,

श्री दौलतराव देसाई
जिल्हाधिकारी , कोल्हापूर